

місць і т.д. Це дозволить збільшити відрахування до державного бюджету та у місцеві бюджети, збільшити надходження до цільових фондів від заробітної плати. В той же час, розширення діяльності, реалізація інвестиційних проектів викликає збільшення зайнятості у підприємств постачальників матеріальних ресурсів та послуг для виконання проекту та безпосередніх виконавців робіт за проектом, а це означає, що збільшиться обсяг виробництва матеріальних ресурсів та надання послуг на інших підприємствах, кількість зайнятого населення, внаслідок чого збільшиться дохід держави у вигляді надходжень у бюджети всіх рівнів та фонди від обсягів реалізації продукції та послуг, а також збільшаться відрахування у цільові фонди від заробітної плати та зменшаться витрати держави з виплати допомоги по безробіттю.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ ЕНЕРГОАУДИТУ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

*Петринка В.Ю., асистент кафедри економіки та безпеки підприємства,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

В умовах ринкових відносин питання енергозбереження у промисловості України є особливо важливим, зважаючи на те, що промислові підприємства є найбільшими споживачами енергоресурсів. Середній коефіцієнт використання енергоресурсів у промисловості становить близько 55-58 %. Це свідчить про великий потенціал енергозбереження. Низька ефективність енергоспоживання є наслідком відставання щодо впровадження новітніх технологій, а також відсутності ефективних і дієвих програм енергозбереження та політики енергоефективності на основі енергоаудиту.

Програми енергозбереження варто розробляти для кожного промислового підприємства, які доцільно складати терміном на 5 років з розбивкою заходів по роках. На підставі аналізу робіт з енергозбереження в минулому році варто коригувати програму на майбутній рік.

Вищевказані програми повинні мати кілька етапів:

1. Аналіз інноваційного потенціалу енергозбереження. На цьому етапі необхідно провести детальне обстеження енергоспоживання всіх великих споживачів енергії, цехів і всього підприємства мінімум за 5 років, що передують обстежуваному році, а також застосувати математичні моделі енергоспоживання для формування стратегії економії енергії. Така стратегія дасть змогу скласти детальні програми енергозбереження кожного технологічного процесу, цеху, підприємства, на підставі яких можна оцінити,

чи відповідають технологічні процеси підприємства рівню передових країн за питомими витратами енергії [1].

2. Організація обліку споживання енергоресурсів. Цей етап є найважливішим кроком раціонального управління щодо виявлення перевитрат на енергоресурси промислових підприємств; детальної перевірки рахунків, які пред'являються підприємству енергопостачальними організаціями; виявлення найбільш енергетично ефективних режимів роботи обладнання та підтримання цих режимів протягом тривалого періоду; кількісної оцінки ефективності різних енергозберігаючих заходів у натуральному і грошовому вираженні.

3. Розробка і впровадження заходів щодо скорочення споживання енергетичних ресурсів. Необхідно оцінити потенціал енергозбереження, який можливо згрупувати за такими категоріями: 1) стратегія експлуатації та технічного обслуговування; 2) стратегія модернізації устаткування і технологічних процесів; 3) стратегія заміни існуючого обладнання на нове менш енергоємне і впровадження нових, відновлюваних технологій.

Після визначеного потенціалу енергозбереження, можна визначити суму, яку підприємству вигідно витратити на впровадження заходів з енергозбереження.

4. Економія енергетичних ресурсів шляхом вдосконалення енергопостачання. Ці заходи повинні розроблятися енергетиками. Основні з них такі: 1. Правильний вибір енергоносіїв. 2. Зменшення числа перетворень енергії. 3. Розробка раціональних схем енергозбереження. 4. Автоматизація енергопостачального обладнання [2]. 5. Підвищення якості енергоресурсів.

5. Економія енергетичних ресурсів шляхом вдосконалення енерговикористання. Дані заходи розробляються енергетиками спільно з технологіями. Основними з них повинні бути: 1) впровадження технологічних процесів, обладнання, машин і механізмів з поліпшеними енерготехнологічними характеристиками; 2) вдосконалення діючих технологічних процесів, модернізація і реконструкція обладнання; 3) підвищення ступеню використання енергетичних ресурсів; 4) утилізація низькопотенційного тепла; 5) організаційно-технічні заходи.

В процесі формування програми енергоаудиту на промислових підприємствах необхідно оцінити людський фактор, а також пов'язати його з потенційними енергетичними заходами щодо підвищення енергоефективності.

Завдання енергозбереження мають формулюватися кількісно. Органам виконавчої влади центрального рівня варто розробити систему індикаторів, що дасть змогу визначити ступінь просування заходів по етапах формування програми енергоаудиту на промислових підприємствах для реалізації політики підвищення ефективності використання енергії.

Список літератури:

1. Варнавский В. Реформирование мировой электроэнергетики / В. Варнавский // Международная экономика и международные отношения. – 2003. – No 12. – С. 3–11.
2. Лисиченко Г. В. Електроенергетика та проблеми техногенно-екологічної безпеки України / Г. В. Лисиченко // Енергетика та електрифікація. – 2007. – No 8. – С. 70–72.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Саприкіна О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства,
ВП НУБІП України «Бережанський агротехнічний інститут»,
м. Бережани, Україна*

Основні фактори підвищення ефективності виробництва – це підвищення його технічного рівня, вдосконалення управління, організації виробництва і праці, зміна обсягу і структури виробництва, поліпшення якості природних ресурсів та інші [1, с.136].

Серед основних шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства можна виділити такі напрями підвищення вище згаданих показників – організаційний, технологічний та ресурсний.

В межах організаційного напрямку здійснюється пошук можливостей підвищення ефективності тих процесів, що відбуваються на сільськогосподарському підприємстві. При цьому насамперед увага звертається на ефективність управління.

Важливою складовою ефективності аграрного підприємства, а отже, і значним резервом її підвищення, є організація виробничого процесу. У конкретних умовах підприємства слід проаналізувати всі аспекти, що визначають ефективність організації робіт – від рівня робочого місця окремого робітника чи спеціаліста до рівня підприємства в цілому. Для виробничих підприємств, ураховуючи, звичайно, специфіку їх діяльності, особливу увагу треба звертати на можливості застосування більш ефективних типів виробництва (масового, великосерійного).

В межах технологічного напрямку основним є вирішення проблеми технологічного відставання особливо актуальне для українських підприємств. Причому проблема ця є комплексною і має, принаймні, два компоненти: матеріальний та нематеріальний. Перший з них - це удосконалення технічної